

*Chalotte Runge
og Anne Juel
Rasmussen
samarbejder om
en bedre trivsel
for skolebørn
i Holbæk
Kommune.*

FOTO KARSTEN
BIDSTRUP.

Bevægelse som middel til trivsel, læring og inklusion

Holbæk Kommune vil øge trivslen for børn i
indskolingen og sætte ekstra fokus på inklusion
ved at inddrage terapeutiske kompetencer.

AKTIVITET \ UGE	UGE 32	UGE 33	UGE 34	UGE 35	UGE 36	UGE 37	UGE 38 - 48	UGE 48	UGE 49
A BEVÆGELSESBÅND									
B WORKSHOP	I			II			III		IV
C GENERELLE OBSERVATIONER									
D STRUKTUREREDE OBSERVATIONER (1)									
E INTERVENTION									
F STRUKTUREREDE OBSERVATIONER (2)									

Pilotprojektet kører i Katrinedal skoledistrikt. Hen over efteråret kører fire workshops for lærere og pædagoger på distriktets to skoler, og efter jul kommer distriktets fire daginstitutioner med, så der bliver skabt et fælles sprog omkring de 5-7-årige børn, og vigtig information ikke går tabt i overdragelsen.

”DA REFORMEN KOM, tænkte jeg, at det var det, jeg gjorde i forvejen og havde gjort i 10 år. Men nu gælder det for alle skolebørn – det er ikke kun idrætsprofilskolerne, der vil noget med bevægelse”.

Sådan siger fysioterapeut og bachelor i idræt, Chalotte Runge, der driver Motorik-center.dk, hvor hun blandt andet uddanner lærere og pædagoger til at have fokus på skolebørns motorik.

Med begyndelsen af dette skoleår gælder det blandt andet et skoledistrikt i Hølbæk, hvor der skal kød og blod på reformens intentioner om bevægelse og inklusion i samspil med kommunens politik for velfærd og trivsel.

Chalotte Runge samarbejder med Anne Juel Rasmussen, der selv har en baggrund som fysioterapeut, og som nu, som chefkonsulent i Hølbæk Kommune, sidder med en del af ansvaret for at virkeliggøre kommunens sundhedspolitiske visioner.

De to er, da Fysioterapeuten møder dem før sommerferien, i gang med tilrettelæggelsen af et pilotprojekt, der ved hjælp af leg og bevægelse skal styrke de 5-7-åriges trivsel, både fysisk, psykisk, kognitivt og socialt.

Ser først på helheden

”Vores fokus var i første omgang på motorisk screening af førskolebørn, men vi har sam-

men med Chalotte Runge valgt en model, som alle børnene og ikke kun de motorisk udfordrede får glæde af, og som er mere i tråd med den inkluderende tankegang”, fortæller Anne Juel Rasmussen.

”Lærerne sætter aktiviteter i gang, men er ikke altid opmærksomme på, om alle er med, eller om der er nogen, der bliver ekskluderet, så vi starter med at have et inkluderende fokus i legene. Det, vi vil opnå, er trivsel og at se på ressourcer fremfor fejlfinding”, supplerer Chalotte Runge.

Projektet tager derfor udgangspunkt i observationer gennem leg og ikke i test og traditionel motorisk screening. Chalotte Runges opgave er gennem workshops at klæde lærere og pædagoger på til selv at se, om der er nogen, der trænger til et ekstra skub.

”Først ser vi på helheden, ved at vi kigger på barnet indenfor de 4 udviklingsområder – fysisk, socialt, kognitivt og psykisk. Hvis vi spotter et barn, der eksempelvis er motiveret for at deltage i en fangeleg, men har svært ved at deltage, er næste skridt at analysere årsagen. Ofte er det en kombination af flere ting: På det kognitive område kan barnet have svært ved at omsætte beskeder til handling. Motorisk kan det have problemer med balance og koordination. Observationerne sker gennem leg, og le-

HVAD SIGER TALLENE?

Hvert tredje barn har mindst ét motorisk problem, når de starter i skolen. Det vil sige, at de fx ikke kan kaste eller gribe en bold, løbe gadedrengeløb eller holde korrekt på en blyant. Hver tiende har mindst tre motoriske problemer og er derfor udfordret i en grad, så de har brug for en særlig indsats. Det viste en undersøgelse baseret på databasen Børns Sundhed i 2012. Men tallet kan være endnu højere, og eksempelvis konkluderer man i Roskilde Kommune på baggrund af et pilotprojekt, at det er hvert femte barn, der har brug for hjælp til motorikken.

gen bruges efterfølgende til at arbejde med barnets udfordringer. På det motoriske felt handler det ofte om at kunne skelne mellem umodenhed, utrænethed og motorisk usikkerhed. Mange af de umodne og utrænede børn har bare brug for en masse bevægelse, og det er her, lærere og pædagoger kommer ind i billedet.”

Terapeuterne glæder sig

Observationerne på skolen foregår i idrætstimerne og i et dagligt ”bevægelsesbånd” på 45 minutter. De primære aktører bliver lærere og pædagogisk personale, men – understreger Anne Juel Rasmussen – understøttet af kommunens terapeuter og sundhedspleje, der bliver en del af det tværfaglige personale og deltager på workshops og to gange om ugen i bevægelsesbåndet, hvor de kan supplere med viden og være sparringspartnere og konsulenter for lærerne.

”Det er tanken fremadrettet, at terapeuterne og sundhedsplejerskerne skal ses som nogle med spidskompetencer på det her felt, som lærerne kan trække på og dermed sætte ind langt tidligere end hidtil omkring de børn, som har behov for et særligt fokus. Terapeuterne glæder sig og siger, at det giver så meget mening, og at det er det, de gerne har villet i meget lang tid. De har jo i forvejen samarbejdet med skolerne om de børn, der har særlige udfordringer, så de kender godt samspillet med det pædagogiske personale, men de er glade for at få mulighed for at arbejde langt mere forebyggende end hidtil”, fortæller Anne Juel Rasmussen.

Undersøgelser har vist, at helt op til 30 procent af en årgang kan have motoriske udfordringer i en eller anden grad. Målet er, at det nye fokus på bevægelse vil være nok til at hjælpe det store flertal, mens der skal en yderligere, terapeutisk indsats til at hjælpe en mindre gruppe på 5-7 procent med særlige behov, vurderer Chalotte Runge.

Bevægelsesbånd giver plads og rum

Et væsentligt mål med pilotprojektet, at det skal være nemt at gå til og tage fat i de lavpraktiske udfordringer, der ofte står i vejen for en vellykket implementering, og her hjælper reformens indførelse af 45 minutters daglig motion godt på vej, mener de to.

”At der er lagt et bevægelsesbånd ind hver

HVAD MENER DANSKE FYSIOTERAPEUTER?

Danske Fysioterapeuter anbefaler, at samtlige folkeskoler får adgang til en fysioterapeut minimum 10 timer om ugen, som samarbejder med lærere og pædagoger om succesfuld implementering af de 45 minutters motion og bevægelse. Og at alle kommuner inddrager fysioterapeuter til systematisk at opspore børn med motoriske vanskeligheder, til at udvikle og gennemføre motorikforløb for alle børn i indskolingen og til særlige indsatser over for børn med motoriske vanskeligheder.

Læs mere om anbefalingerne på børneområdet: fysio.dk/Upload/PolOrg/PDF/HoldningspapirFolkeskolen.pdf

dag, gør en kæmpe forskel, fordi der bliver plads og rum til, at det er her, vi har fokus, og så bliver der rum til, at det tværfaglige personale kan komme ind og bidrage”, siger Anne Juel Rasmussen.

”Noget af det, man ved, er, at indsatsen skal være lidt men ofte, fremfor for eksempel to timer pr. uge” supplerer Chalotte Runge. ”Rutiner er godt for både børn og voksne og betyder også, at de får en masse erfaring, som er forudsætning for, at bevægelse bliver en forankret del af hverdagen”.

Selve planlægningen af aktiviteterne i bevægelsesbåndet er stadig lærernes ansvar, understreger hun. ”Jeg kommer ikke med færdige svar og manualer, men jeg giver dem nogle didaktiske værktøjer, og om jeg så skal hjælpe med at lave nogle lektionsplaner i starten, må tiden vise”.

Endnu er det ikke besluttet, hvordan projektet skal evalueres, men trivsel er et nøgleord, understreger Anne Juel Rasmussen. ”Vi vil helt sikkert måle på, om børnene synes, det er blevet sjovere at være med, og om de har fået et bedre socialt fællesskab. Det er ikke et issue, at vi skal spare penge, men alle kommuner fattes penge, så hvis vi kan opnå nogle besparelser på specialundervisningen ved, at børnene bliver bedre til at koncentrere sig, er der nok ikke nogen, der vil være kedede af det. Men målet er øget trivsel”. ●

Chalotte Runge er indehaver af virksomheden motorikcenter.dk, og Anne Juel Rasmussen er cheffkonsulent i Holbæk Kommune. Begge har en baggrund som fysioterapeuter.

FOTO KARSTEN BIDSTRUP.